

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1200 korona.
Előfizetés ár egy hóra 30000 K

Véres tulzások.

Mindazok, akik ócsárolják, vagy kicsinyítik azokat a törekvéseket, melyek két forralalom és ellenforralalom ideglázán keresztül ment magyar nemzetet a teljes konszolidáció és a tökéletes jogrend révébe akarják vezetni, ezek az ócsárlók mostanában alapos leckéket kaptak külföldről. A Seypel kancellár elleni merénylet után most Olaszországot tartja igazalomban egy politikai gyilkosság, melynek áldozata *Matteotti* szociáldemokrata képviselő, elkövetőit pedig a győzelmes fascisták között keresik.

Mindenki tisztában van azzal, hogy a XX. században nem lehet politikai eszköz a tör és a gyilkos, nem lehet politikai módszer az ellenfél erőszakos elhurcolása. Mi tagadás lenne, nálunk is volt időszak, amikor politikai, világnézeti, sőt felekezeti (vagy ha úgy tetszik jobban) faji elvetéteket ilyenformán intéztek el egyesek, kik a vad indulat után mentek. Nálunk is volt egy *Matteotti*-eset, de szerencsére ezeknek a szertelen időknek már vége és a konszolidáció felé az utóbbi időben, joggal mondhatjuk, hogy nagyobb lépéseket tettünk, mint a nyugati művelt államok, hol most úti fel fejt az a járvány, melyen mi már tustünk.

A véres tulzások leszerelése csonka-Magyarországon Bethlen István miniszterelnök érdeme, ki e téren óriási szolgálatot tett hazájának. — Külföld bizalma csak akkor kezdett irányunkban visszatérni, mikor megszüntek a bombamerényletek, mikor helyreállott a jogrend és véget ért az egyén szabadságába beletpró atrocitások. És ami a legesodálatosabb Bethlennek az eredmény elérésére nem kellett sem erőszak, sem fegyver sem tőmeg. Ő a *kijózanítás eljárását* követte. Kivonta a közéletből a bódító mérgeket, a kártékony áramlatoknak gátat vetett és *ime a magyar társadalom újra egészséges és józan, a véres tulzásokat hagyja külföldnek*, mely annyi éven keresztül zugott a Magyarország felől hangzó fehérterror vádaktól.

Olaszország Mussolinija nem fogadta el vagy csak nagyon mérsékeltet alkalmazta a *kijózanításnak* módszerét. A véres tulzásoknak nem vetett idejekorán gátat, ezért történhetett meg *Matteotti* elhurcolása, — ezért vonult be az olasz politikába az orgyilkos, emiatt ingott meg kormányja és félt, hogy az egyik tulzásokból nem-e csap át a szenvedélyes olasz nép a másikba. Az olaszországi eset Magyarországon meggyőzhet arról mindenkit, hogy a szertelenség, a tulzás megboszulja magát, még abban is, ha egy győzelmes hatalmat áll a háta mögött.

Az Angol Bank a magyar kölcsön kétharmadát átveszi.

Korányi pénzügyminiszter nagy beszéde a kölcsön sikeréről. — Csaknem minden európai állam részt vesz a kölcsön jegyzésében. — A feltételek teljesen normálisak.

Budapest, június 17. A nemzetgyűlés szerdai ülésének végén *Dréhr Imre* a következő interpellációt intézte a pénzügyminiszterhez:

Hajlandó-e a pénzügyminiszter tájékoztatni a nemzetgyűlést arról, — hogy

1. Milyen eredménnyel végződtek a külföldi kölcsön elhelyezése érdekében indított tárgyalások.

2. Milyen kilátásokat fűz a kormány a kölcsön további sorsához.

3. Van-e módjában a miniszter annak, hogy a mostani nyomasztó gazdasági helyzetben megnyugtató kijelentést tegyen.

Az interpellációra *Korányi* pénzügyminiszter nyomban válaszolt.

— Látszólag esakugyan a kölcsön tárgyalások úgy tűnnek fel, mintha elhúzódtak volna. Tény azonban, — hogy ez csak látszat. Igaz, hogy éppen belekerültünk egy világkriszibe, melyhez hozzájárultak a bécsi frank spekulációból eredő helyzetnek a következményei, amelyek megnehezítették tervünk végrehajtását. Mégis sikerült végrehajtani mindazt, ami ennek a programnak a lebonyolításához szükséges.

— A bankegy-prést április 1-én megállítottuk. További kötelességünk volt, hogy a folyó deficitet saját erőnkől fedezzük.

Ez még nagyobb megterheléssel került, de hála Istennek, sikerült.

A kényszerkölcsönből 370 milliárd folyt be, ami megfelel 26 millió arany koronának.

— A deviza-program pontait is teljesítettük. Megalapítottuk a jegybankot, kizárólag ugyiszólván a saját erőnkől, mert aránylag nagyon kevés külföldi jegyzés volt.

Teleszky és Bark tárgyalásai.

Ezután eljött az idő, amikor a népszövetség pénzügyi bizottsága az időpontot célszerűnek látta, hogy a kiküldötteket meghívja Londonba, a kölcsön effektív kibocsátásának tárgyalására. A kormány erre a célra a legkiválóbb szakembereket:

Teleszky volt pénzügyminisztert küldte ki és *Bark Péter* volt orosz pénzügyminisztert.

kik a nemzetközi pénzügyi világban nagy tapasztalattal rendelkeznek és akik hasonló jó szolgálatot tettek az osztrák kölcsön megszerzése alkalomával is.

Amerikában nem forszírozzák a kölcsönt.

— *Teleszky* és *Bark* Londonban hosszasan tárgyaltak a világ legelső szakembereivel, akik a népszövetség pénzügyi bizottságában vannak. Megállapították, hogy most kell a szükséges kölcsönt egészében kibocsátani. Azonban ismét nehézségek merültek fel, mint minden ilyen akciójánál szá-

molni kell az előre látható nehézségekkel. A cseh-szlovák állam bocsátott ki ugyanis egy kölcsönt Amerikában és Amsterdam ugyancsak kölcsönt akar elhelyezni Amerikában. Ezek azonban Amerikában nem sikerültek.

mert Amerika kötvényekkel túl van terhelve és Amerikában is meglehetősen pénzsűke van.

Igy a népszövetség és a magyar kormány is jönnek látták, hogy ne forszírozzák a kölcsön egy részének Amerikában való elhelyezését.

Anglia rokonszenve.

— Hogy az Amerikának szánt rész mégis elhelyezhető lett, az annak a nagy érdeklődésnek és jóindulatnak köszönhető, amellyel Magyarország főleg az angol pénzpiaccon találkozott. Az angol bankok operációjával sikerült biztosítani, hogy amennyiben a kölcsön egy fennmaradó része nem volna a külföldön másutt elhelyezhető, a hiányzó összeget is Angliában fogják elhelyeztetni.

Az Angol Bank kooperációja és beavatkozása folytán ez sikerült, így, hogy az Angol Bank a kölcsön kétharmadát: 8 millió fontsterling összegét hajlandó átvenni.

A magyar vállalatok 10 millió svájci frankot adnak.

A kölcsön többi részét illetőleg a következőket kell kijelentnem:

Magyarország természetesen nincs abban a helyzetben és a magyar gazdasági élet különösen most, amikor a nyíra igénybe vettük, nincsen abban a helyzetben, hogy a kölcsönből nagymértékben vegye ki részét. A magyar intézetek az ipar és kereskedelem, mégis egyszeri felszólításra köszönetre méltó hazafisággal elfogadta azt az ajánlatomat, hogy

A zughörze el fog tűnni.

Aki a falnak akar menni, beüti a fejét.

Sajnos nem tapasztaltuk a kölcsön tárgyalásával kapcsolatban a szükséges komolyságot, a közönség egy része és egyes sajtóorgánunk részéről. Például a legutóbbi napokban olvastam bizonyos külföldi velünk ellenkező érdeklő lapokban és egyes magyar lapokban is olyan híreket, hogy a kölcsön rosszul áll és a kölcsön feltételei rosszak lesznek. Ez talán a zughörzéstől indult ki, amelyeket hála Istennek, sikerült kellően megrendszabályozni. Ilyen híreket innen terjeszthettek csak.

Ilyre nem tudok mást mondani, minthogy ezek hülyeségek.

A kölcsönfeltételek teljesen normálisak s olyanok, amit ma a pénzpiac helyzete megszab. A magunk részéről megtesszük kötelességünket és

12 millió svájci frank előlegből 10 milliót adnak át az új kölcsön céljaira.

A többi államokban.

A következő konkrét megállapodás Olaszországban történt, ahol másfél millió fontsterling elhelyezését sikerült biztosítani. — Svájc is a legnagyobb készséggel vállalt a magyar kölcsönben részesedést és teljes bizonyossággal vállalta együttesen egy negyedik millió fontsterling elhelyezését. Franciaországban a kormányközvetlen kijelentették, hogy érdeklődéssel vannak a magyar kölcsön iránt és azt óhajtják, hogy a francia pénzpiac is részt vegyen a magyar rekonstrukció munkájában. Konkrét megállapodás azonban nem történt, mert ezt megakadályozta az, hogy közben kormányválság tört ki és az új kormány most alakult meg, úgy hogy lehetetlen volt konkrét megállapodásra jutni. Megnyugtató azonban a francia kormány kiküldöttének a genfi tanácsülésen történt ama kijelentése, hogy ő kétszer telennek tartja azt, hogy

Franciaország 1—1 és fél millió fontsterlinggel fog a kölcsönben szerepelni.

Ezzel a kölcsön t ulajdonképpen összege, a 12 millió fontsterling biztosítva is volna, de Hollandia és más kisebb államok is hajlandók jegyezni, úgy hogy nyugodtan mondhatam már a genfi népszövetségi tanácsülés előtt

hogy a magyar kölcsön biztosított volt.

Mindezek alapján hozta a népszövetség genfi tanácsulása immárvan határozatát, hogy vállalja a felkérését a magyar rekonstrukció vezetés keresztültvitelért.

A zughörze el fog tűnni.

Aki a falnak akar menni, beüti a fejét.

teljesítettük a vállalt kötelezettségünket. A magyar közönségnek is van kötelessége, ezt most már igazán teljesítse azzal, hogy álljon helyre az önbizalom. Ne hagyja magát félrevezettetni semmiféle hírekkel, amelyek nem akadályozhatják meg senkinek a munkának befejezését.

Ezek a hírek nagyrészt a szűkebb körökben kerülnek ki, akik a magyar kormányra, a magyar nemzet pénzére ellen akarnak új rohamot indítani. Ezek azonban nem tehetnek kárt a magyar pénzben soha, és aki a falnak akar menni, az beüti a fejét.

Hogy a zughörzével sikerült elbánni, azt csak azzal az eszközzel érthettük el, amely nyílt, becsületes eszköz volt, hogy

amikor a zugsörze a magyar korona ellen készített támadást, akkor a devizaközpont leadott több devizát és több aranyat és jobban mint ahogy a zugsörze adta. — Ilyen formán a zugsörze remélem el fog tűnni.

A kölesön ügyében most többet nem mondhatok, azt hiszem elég, ha azt mondom, hogy a kölesön bizo-

sítva van, de egyet még mondhatok, hogy

Magyarország nemzetközi hitele helyreállt.

(Helyeslő taps és eljenzés a Ház minden oldalán.)

Az interpelláló képviselő megnyugvással és köszönettel vette tudomásul a miniszter választát. — A Ház ugyancsak tudomásul vette a választ.

Bethlen miniszterelnök bejelenti, hogy a magyar parlament nem avatkozhat a Matteotti-ügybe.

Ujra a Weisz Manfréd birtoka körül. — A miniszterelnök visszautasítja Eckhardt demagógiáját.

Budapest, június 17. A nemzetgyűlés szerdai ülését Szcitovszky Béla elnök nyitotta meg. Bejelenti, hogy Farfás István Matteotti olasz képviselő meggyilkolása tárgyában napirend előtti felszólalásban kért engedélyt. Az elnök javaslatára azonban a többség az engedélyt nem adja meg.

Majd a vámjog szabályozásáról szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalására térnek át. Ennél rövid vita volt.

Temesváry Imre előadó ismerteti a javaslatot. Rámutat arra, hogy a kormány mindezt azért nem terjesztett be rendszeres költségvetést, mert a koronánk állandóan romló tendenciát mutatott. A külföldi kölcsönrel és a nemzeti bank felállításával a helyzet megváltozott. Ez a törvényjavaslat alkalmazkodik a szanálási törvényben meghatározott keretekhez.

Lendvay István: A főbiztost már szanálták.

Friedrich István: 5000 dollárt kap. Korányi pénzügyminiszter: Tiltakozom ez ellen a beállítás ellen.

Friedrich István: Hát a főbiztoság kapja?

Korányi: Ez már más.

Saly Endre szociáldemokrata az első felszólaló. Nem viseltetik a kormány iránt bizalommal és nem szavazza meg az indemnitást.

Vita Matteottiról.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor, melynek napirendjén a mai napirend szerepel.

Farfás István a napirendhez kérészt. Szóvá teszi Matteotti olasz képviselő meggyilkolását. Indítványozza — tüzzék napirendre a Matteotti esetét, határozza el a képviselőház az olasz kamarának részvétávirat küldését.

Rupert Rezső: Arra hívja fel az elnökség figyelmét, hogy a parlament hozzájárulását kérje ki, hogy az olasz parlamentnek Matteotti halála alkalmával fejezze ki részvétét.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Hogy Matteotti képviselővel mi történt, sem a képviselő ur, sem pedig az előtte szóló nem tudja. Hiszen csak általánosságban merült fel az a gyanu, hogy bizonyos politikai bűnténynek esett áldozatul. Míg nem állunk bevégzett tények előtt, azt hiszem, a nemzetközi udvariasság legelőkelőbb követelménye, hogy megvárjuk mindenképp elötte azt, amíg az egész kérdés világosan áll előttünk. Leginkább elvárja ezt tőlünk Olaszország, amely irántunk mindig jóindulatot tanúsított. Azt hiszem, jobban vennék rossznéven, ha egy politikai látszattal bíró ügybe be akarunk avatkozni. Azt megértem, hogy a parlament bizonyos pártjai propagandát akarnak csinálni ebből az ügyből, de méltóztassanak ezt más-képpen megvilágítani. Méltóztassanak ezt a propagandát másképpen megpróbálni. Különben is ennek a propagandának a hatása alatt szünylődjünk és teljesen megértem, hogy az olasz nemzet rossznéven venné, ha

Magyarország parlamentje ilyen propagandának eszközül adná oda magát. Azt hiszem, elég más dolgunk van, mintsem hogy más államoknak ügyeivel törődjünk. Először a saját ügyeinket intézzük el, ahelyett, hogy más országokban csináljunk propagandát. (Általános helyeslés.)

A Ház az elnök napirendi javaslatát fogadja el.

Utána Eckhardt Tibor személyes kérdésben szólal fel. A miniszterelnöknek a legutóbbi ülésen a Weisz Manfréd-féle birtok ügyében elhangzott kijelentésére fenntartja azt a vádját, hogy a miniszterelnök járt közben a Weisz Manfréd-féle birtok ügyében. Elismerem, hogy nem az egész birtok megmentéséről volt szó, hanem a birtok egy részének a földbirtokreform alól való mentesítéséről.

A demagógia ellen.

Bethlen István gróf miniszterelnök nyomban felszólal és a következőket mondja:

— Tiltakozom az ellen a beállítás birtokának mentesítésére bármilyen lépést tettem volna. Annak idején, amikor Weisz Manfréd személyesen felkeresett engem, azt mondta, hogy birtoka ellen megindították a földbirtok-reform törvény alapján a kisajátítási eljárást; ő nem mondotta egy percig sem, hogy nem adja meg mindazt, ami szükséges a nincstelenek kielégítésére, azonban odalenn egy politikai agitáció indult meg, — hogy a birtoka teljes mértékben kisajátíttassék. (Nagy zaj a baloldalon.)

Eckhardt: Kik voltak azok?

Bethlen: Ezt nem mondta meg és én nem is kérdeztem; ő csak arról értesített, hogy politikai akciót indítottak, hogy abban az esetben is, ha az igénylők kielégítettek, a földtől elvették. A földreform intenciója nem az, hogy azért, mert valaki zsidó, tőle a föld elvessék. Az intenció az, hogy az igénylők kielégítessenek. Sohasem célozta a törvény azt, hogy az igénylők kielégítése után a tulajdonos földje elvessék csak azért, hogy a tulajdonos zsidó.

— En arra hívtam fel a bíróság figyelmét, hogy itt egy politikai agitáció van folyamatban, már pedig én ilyen politikai szempontból támasztott igénybevételi kívánságokat nem helyeslek. Ezt az álláspontot ma is fenntartom, fenn is fogom tartani. Ha a képviselő ur ezzel szemben mást követel tőlem, arra én mást nem mondhatok, mint hogy ez nem más, mint demagógia. Nagyon könnyű gazdag emberek és zsidók jogai ellen izgatni.

A miniszterelnök aztán adatokkal bizonyítja, hogy a 20.000 holdas birtokból tulajdonképpen 8000 holdat jutattak földművelőknek.

(Állandó nagy zaj a szélső baloldalon és a fajvédőknel.)

A miniszterelnök a nagy zajban alig tudja folytatni beszédét.

Az elnök Lendvay Istvánt, Szeder Ferencet és Rupert Rezsőt, állandó közbekiáltásaik miatt rendreutasítja.

A nagy zaj lecsillapultával a miniszterelnök folytatja beszédét:

— Azt mondja a képviselő ur, hogy a miniszterelnöknek nincs joga a földbirtokreform végrehajtásának a kérdésében dönteni. Amikor a földbirtokreformot tárgyaltuk, én az OFB elnökehez azzal a kérdéssel fordultam, hogy vétessék fel a novellába is, hogy vétessék fel a novellába is, hogy a miniszterelnök is képviseltesse magát egy kiküldöttel az OFB-nál

sz az OFB elnöke akkor azt mondotta, hogy ez teljesen felesleges, mert hiszen a földreform bármikor jogot ad erre a miniszterelnöknek. Bejelentettem azonban, hogy ki fogom nevezni ezt a Képviselőt, hogy ne legyen kénytelen személyesen közbe lépni. Legyen ott a miniszterelnök egy képviselője, aki a demagógiával szemben megvédi az igazságot. (Zajos taps és helyeslés a kormány pártján.)

Shmith főbiztos rendkívül kielégítőnek tartja az eddigi sikereket.

London, június 17. Az egyik tekintélyes angol pénzügyi lap két egész hasábot szentel Smith főbiztos genfi jelentésének, amely kiemeli, hogy a kölesont már biztosítottak lehet tekinteni és legnagyobb része Londonban kerül kibocsátásra.

A Manchester Guardian genfi levelezője hirt ad arról a kitünő benyomásról, amelyet Smith a Népszövetségre tett.

Smith jó üzletember, akinek rend-

kívül nagy látóköre van és akinek a szavai igazolhatják azt a reményt, hogy a népszövetség törekvéseinek teljes sikere lesz Magyarország rekonstrukciójában.

Smith az eddig elért sikereket rendkívül kielégítőnek jelölte meg és kiemelte, hogy igen eredményes munkát végzett a magyar kormány a népszövetség szanálási tervének végrehajtásában.

Julius elején két hónapi szünetre megy a Ház.

A Wolff-csoport elszigetelődése. — Kombinációk a pénzügyminiszterséggel kapcsolatban.

Budapest, jun. 17. Almássy László, a Ház szünete dolgában a helyzetet a következőképpen ismertette:

— Az egységes párt tagjai közt az a vélemény, hogy július elején meg kell kezdődni a nyári szünetnek. A nyári szünet legalább 2 hónapig fog tartani.

A fővárosi javaslat tárgyalásának bizonytalansága kihatással van a keresztény-gazdasági párt válságának elhuzódására is. Wolffék ma a parlament dohányzójában ismét bizalmas értekezletet tartottak, melyen

feltűnő volt, hogy az u. n. Huszár-Vass csoport tagjai közül senki sem vett részt.

Ma ismét felvetődött Korányi távozásának a híre, mely szerint csak az első aranyköltségvetés elkészítéséig marad helyén, azután visszamegy Párisba követnek. Helyét dr. Bud János váltja fel.

Ezzel kapcsolatban arról értesülünk, hogy Kállay Tibor ismét tárgynélküli miniszter lesz, amennyiben megbízást kap Smith főbiztos és a kormány közti összekötő tisztségre

Leszavazták

az angol kormányt.

London, június 17. Az alsóházban tegnap este a közúti vasut bérkérésében a kormány vereséget szenvedett. Harris liberális képviselő a javaslattal kapcsolatban klauzulát terjesztett elő, amely az javasolja, hogy új szállító társaság csak akkor kaphasson engedélyt, ha előzetesen igazolja, hogy a meglévő szál-

lító társaságokkal már megegyezésre jutott. A klauzulát a kormány is támogatja. A szavazás során 126 képviselő szavazott a klauzula mellett, 198 pedig a kormány ellen. A szavazás után Clynen kincstári kancellár kijelentette, hogy a kormány a vereséget nem tekinti lényegesnek.

Olvassa a Debrecent

A honvédelmi miniszter leírata a Polonkay-féle csendőrgyilkossági bűnperben.

Nemrégiben közöltük, hogy a gyilkosság büntetével vádolt Polonkay csendőr ügyében a legfelsőbb katonai törvényszék — a debreceni m. kir. honvéd törvényszéknek azt az ítéletét, melyet Rakamazson 6 napig tartó főtárgyalás után hozott s amely ítélettel bajtársa orozva való meggyilkolásával vádolt Polonkayt, akire a csendőrség ügyésze dr. Csűrös Elemér egyenesen kötéaltali halált kért, nem ugyan a gyilkosság büntetésében, hanem erős felindulásban elkövetett emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek s ezért 8 évi szigorított börtönnel sújtotta. A Polonkay védőjének, dr. Kardos Samu ügyvéd katonai védőnek védekezése folytán az ítéletet egész terjedelmében megsemmisítette és új tárgyalás megtartására utasította a törvényszéket, más katonai bír. elnöklete alatt.

Amiként épen most értesültünk, maga a honvédelmi miniszter leírta a k. törvényszékhez, Mánya Márton (nagy hadbíró) elnökhez, mely-

beo felhívta hogy a Polonkay per miben állásáról sürgős jelentést tegyen neki. E felhívás folytán a hadbíró elnöke azonnal jelentést tett, hogy ő már saját hatás körében intézkedett. Az új főtárgyalást, melyet dr. László Béla, hadbíró fog vezetni, a helyszínen pár héten belül meg fogják tartani. A Polonkay-per eldőltét nemcsak a Polonkay, igen vagyonos és tekintélyes gazdaságból való tagjai s nemcsak a csendőrség tisztelői, hanem a jog és igazság szolgáltatás emberei is nagy érdeklődéssel várják; mert ha az újabb főtárgyalás során, melyre Polonkay védője sok új tanút jelentett be, sikerülni fog a védelemnek Polonkay felmentését kieszközölni, ezzel nemcsak egy ártatlan ember fog a halálbüntetés alól menekülni, hanem a csendőrségi intézmény kitűnő hírneve is meg fog szabadulni attól a hirtől, hogy egy csendőr, csendőrtársát képes meggyilkolni. A tárgyalást jul. 10—15 közt tartják meg Rakamazson.

Hírek

Az ujonnan kinevezett posta-főigazgató átvette a debreceni postaigazgatósági kerület vezetését.

Megirtuk, hogy Demkó Jenő h. államtitkár, a debreceni postaigazgatósági kerület közszeretben álló vezetője nyugalmába vonult. Utódjául a Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Rákóczy Mihály postafőigazgatót, a miskolci postaigazgatóság eddigi vezetőjét nevezte ki. Az új főigazgató a legnagyobb eszben tegnap vett át a debreceni postaigazgatóság vezetését. — Rákóczy főigazgató nem ismeretlen a debreceni közönség előtt, mert az oláhok kivonulása után a debreceni postaigazgatósági kirendeltséget ő szervezte meg s puritan egyszerűségével már akkor sok hivatást szerzett magának.

— A kormányzó születésnapjának megünneplése. Horthy Miklós kormányzó születési napjának fordulója 18-án lesz. E napot a katonaság a szokásos keretek között fogja megünnepleni. A Péterfia-utcai lakótelep udvarán isteni tisztelet lesz, melyre a városi tanács is meghívást kapott. A tanács még nem intézkedett képviseltetése iránt.

— A polgármester betegsége nem lesz rövid lefolyású. Tegnap hírt adtunk arról, hogy dr. Magoss György polgármester az egyetemi belgyógyászati klinikán orvosi vizsgálataknak vetette alá magát. Bár még pontos diagnózis nincs megállapítva, az már is látszik, hogy a polgármester talán egy-két hétig is a klinikán fog fektüdni. Távozzék alatta — miután Csóka Sámuel polgármester-helyettes főjegyző szabadságon van. — dr. Vargha Elemér főjegyző helyettesíti.

— A törvényszéki elnök hivatalos uton. Kesserű Lajos kir. kuriai bíró tegnap dr. Vértés Lajos tikkárával Hajdúhadásra utazott, ahol a kir. járásbírósgon hivatali vizsgát tartott. Kesserű Lajos kuriai bíró tegnap délután érkezett vissza hivatalos utjáról.

— Dr. Vásáry István a városok országos kongresszusán. A városok országos kongresszusának állandó bizottsága június 28-án Budapesten ülést fog tartani. Debreczen város képviselőjében dr. Vásáry István fog megjelenni a gyűlésen, melynek tárgysorozatára sok érdekes várospolitikai- és tisztviselőkérdés van kitűzve.

— Adomány a Stefánia szövetségnek. Weisz Zoltán földbirtokos ur a Debreczeni Stefánia Szövetség anyja és csecsemővédelmi céljaira hozzájuk jutott 100,00 korrát. A nemes szívű adakozó fogadja ezuton is jótékony adományáért legőszintébb köszönetnyilvánításukat. Debreczen Stefánia Szövetség.

— Nem ad a város előleget tisztviselőinek ruhaakcióra. Megirtuk, hogy a városi tisztviselők kérvényt adtak be a tanácshoz, melyben kérték, hogy a kedvezményes árú ruhaszövet kiváltására a város megfelelő előleget adjon nekik. A tanács olyan értelmű döntést hozott, mely egyenértékű az elutasítással. Ez nagyon kellemetlenül érintette a tisztviselőket, mert ha nem tudnak pénzt keríteni és 20-ig ki nem fizetik az összeget, elsején már a mostani árnak kétszeresét kell majd megfizetni. Pedig, amint mondják nagyon sokan fognak erre a sorsra jutni.

— Olasz módra készült makaróni, frissen is kapható Barkó János utca 1. sz. alatt.

A polgármester reprezentációs költségeit új alapon rendezik.

A belügyminiszter döntése. — Ujra közgyűlés elé kerül az ügy.

Dr. Magoss György polgármesterről választásakor a közgyűlés úgy határozott, hogy a polgármesteri teendők ellátásával járó reprezentációs költségek fedezésére és az ügyészi hivatal elmaradt mellékjövödelmének kárpótlására a polgármesternek harminc hold föld hozamát és a polgármesteri fizetés megduplázását fogja megadni. A közgyűlés határozatát Bakóczy Gábor törvényhatósági bizottsági tag több társával együtt megfellebbezte.

Az ügy így a belügyminiszterhez került, ki a város vagyonkezelése fellett felügyeleti joggal bír. A belügyminiszter döntése most érkezett meg a városhoz. A döntés bizonyos tekintetben meglepetést keltett, amennyiben részben helyt adott a fellebbezésnek. A belügyminiszternek ugyanis az az álláspontja, hogy a reprezentációs költségek teljes fedezetet nyehetnek a harminc hold föld hozamából, melynek megadását jóváhagyja.

ellenben elutasítja az ügyességgel járó jövedelem elmaradásának kárpótlása fejében nyújtandó fizetéseket.

Mint illetékes helyről értesülünk, a közgyűlés valószínűleg nem fog szembeállítani a miniszteri döntéssel és így el fogja ejteni a kétszeres fizetést, hanem ezt mégis pótolni igyekszik úgy, hogy a földkontingenst fogja felemelni. Különben arra is rámutatnak, hogy az indokolás labilis érveken épül fel. A határozat ugyanis a nagymérvű állami előlegre vonatkozik, melyet a tisztviselők fizetésére havonta a városnak nyújt. De ezzel szemben nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, miszerint az állami előleg teljesen kitehlik abból az összegből, mely a várost forgalmi adó kezeléséért megilleti. — Tehát a valóságban előlegezésről nem is lehet szó.

Az ügy különben a legközelebbi közgyűlés elé kerül.

5 millió 785 ezer korona a Debreceni Patronage-Egyesület gyermeknap gyűjtés eredménye

A Patronage-Egyesület június hó 15-iki gyermeknap gyűjtés eredményéről számolunk be ez alkalommal. Városunk szépért, nemesért lelkesedő urasszonyai és urleányai egész nap fáradhatatlanul gyűjtötték a nemes szívű társadalom jótékony adományait s a gyűjtésben részt vevő urnók, valamint a rendező bizottság lelkes fáradozásának meg is lett az eredménye. A gyűjtés eddigi eredménye 5.785.440 korona.

A délelőtti gyűjtés eredménye sátrak szerint a következőképpen oszlott meg: Zoltán Ödönne csoportja 1.220.240 K, Fráter Erzsébet urnő csoportja 756.720 K, Halny Mariska csoportja 650.210 K, Sass Béláné csoportja 558.370 K, Szabó Gusztávné csoportja 352.540 K, a MANSz iparos asszonyok 240.300 K és Telegdy Szereána gyűjtése a ref. templomban 106.132 K.

A délutáni nagyerdői gyűjtés pedig a következőképpen oszlott meg: Szabó Gusztávné csoportja 1.085.720 K, Garda Dezsóné csoportja 336.920 K, Zoltán Ödönne csoportja 240.612 K, a MANSz iparos asszonyok 237.368 K. A megváltó-jelvények árából befolyó adományok összeggyűjtése folyamatosan van, így a gyűjtés összege meg fogja haladni a 6 millió koronát.

A gyermeknap sikeréhez természetbeni adományokkal hozzájárultak:

Kemény János, Németh András, Gambrius Ésterem, Weisz F., Köztisztv. Fogy. Szöv. Irsay, Kocsák György, Bonyi Gyuláné, Aron Miksa, Polgári András és József, Zöld Jánosné, Pásztor Ferencné, Balogh Péterné, Lókodi vendéglő, Faragó József, sörök, borok, likőrök adományozásával.

Bonyi Gyuláné, Polgári Istvánné ifj. Patzelt János, Gyamathy Istvánné, Csanak Józsefné, Szabó Mihályné, Medgyaszayné, dr. Brokes Gyözné, Deák Györgyné, Kontsek Gézné, Mihalovits Jenőné, Szalay Ákosné, Agóth Béláné, Janatka Lajos, Aczél Géza, Fehértói Istvánné, Asztalos Istvánné, Vásáry Istvánné, Jóna Jánosné, Vajda Péterné, Szabó Gusztávné, Ferenczy Miklósné, Halász Gáborné sütemények, virágok, hideg felvágottak adományozásával és Dallmann Gyula vasúti vendéglős 1 hordó sör megváltási árában 200000 koronával. Amidőn a Patronage egyesület elnöksége a gyermeknap gyűjtés eredményéről nyilvánosan is elszámol, egyben az elhagyott árva gyermekek nevében halás köszönetét fejezi ki mindazon urasszonyoknak és urleányoknak, akik anyagi áldozatot és fáradságot nem ismerve, nemes adományaikkal és személyes részvételükkel hozzájárultak a szép eredmény eléréséhez. De halás köszönetét fejezi ki városunk nemes szívű társadalmának is, akik megértve és átérzve a Patronage egyesület magasztos munkásságát, adományaikkal hozzájárultak a szegény árva gyermekek megmentéséhez.

Az elnökség nevében:

Somossy László,
ügyvezető alelnök.

Kékő fehérneműk
Frank Edentl.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Elcserélném

Károly Ferenc József-ut 58. sz. alatt levő

4 szoba, fürdőszobával, s szobának használható dupla ablak és ajtóval ellátott nagy zárt verendával, parkírozott udvarral, azonkívül nagy gazdasági udvarral, istállóval, cseledikással ellátott lakóházat a város belterületén levő 5—6 szobás lakással. Folyó vízben még a lakáshoz tartozó 6000 négyzetméter gyümölcsös és szőlővel, valamint konyhai veteményekkel, lucernával és zabosbukkókkal bevetett területet is átadnám a folyó évi természettel együtt. **A lakásom 1917-ik évi bére 300 korona.**

Tudakozódní lehet: 505. telefonszám alatt.

Nem lesz külön vonat a hortobágyi vásárra.

A régi békeidőben úgy volt szokásban, hogy az évenként tartani egyszer szokott hortobágyi vásárra a rendes vonatjáraton kívül még egy különjáratot is indítottak. A város most is megiette ez irányban a kellő lépéseket, de nem járt eredménnyel. Ezenben azt a biztatást kapta az üzletvezetőségtől, hogy a rendes vonatot ki fogják bővíteni megfelelő mozoonnyal és elegendő számú kocsival, hogy a június 20-i hortobágyi vásár forgalmában fennakadás ne történjék.

— A református egyháznál délután is lesz hivatalos óra. A mindenféle divó hivatalos óra felémelések elől a református egyház sem tér ki. Elhatározta hogy hivatalában délelőtti 8—1-ig és délután 3—6-ig fog hivatalos órát tartani.

Adócsalás. Szécsi Mihály 1923-ban Berettyóújfaluban azáltal, hogy az általa megvett négy ökor (arab) letagadott 45 ezer koronát, megkárosította a kincstárt. A Serly-tanács 200 ezer korona fő és 200 ezer korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Zsarolási kísérlet. Sziek József debreceni lakos 1922-ben megfenyegette Hemmel Oszkárt azzal, hogyha meg nem fizeti a 2000 lej és 700 korona adósságát, eliene följelentést tesz. A törvényszék zsarolás kísérlete miatt Sziek Józsefet 200 ezer K pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

x A tisztviselői szövetek kiosztása. Hosszas huza-vona után végre megkezdődik a tisztviselői ruhaszövet kioszlása. Értesítésünk szerint minden tisztviselő, aki szövetilletményét megkapta, Sztepanov hiváló szabomesternél rendel belevő ruhát a Darabos-utca 44. sz. alatt, mert ott lehet a legegészségesebb, legolcsóbb, kifogástalan munkát kapni.

KALAPOK
LEGZSAB
LEGOLCSÓBBAN
HERMANN ES
FRIEDMAN
Piac-utca 10.
Bikával szembe.

A Debreczeni Iparos Dalárda Mezőkövesden.

Viráglantot visz a debreczeni dalárda a mezőkövesdinek.

A Debreceni Iparos Dalárda a Mezőkövesdi Katolikus Dalkör meghívására, ma reggel utazik el, hogy részt vegyen azon a versenyen, melyen az ország különböző részeiből 17 dalkör és egyet vesz részt. A debreceni énekkultúra oly fejletté vált az utóbbi időben, hogy az Iparos Dalárda győzelme felé szinte biztos reményekkel lehet tekinteni. Az Iparos Dalárda egy virágból készült, hatalmas, majdnem két méter magas lantot visz ajándékba a testvér körnek, hogy a köztük fennálló jóviszonyt külsőleg is dokumentálja. A művészi gondtal készült viráglant Simkó-éts műkertész műve. Tegnap kiállították a Bosznay és társa cég Kossuth-utcai üzletének kirakatába, hogy a debreceni közönség is megcsodálhassa.

Külön kiránduló villamosok Pallagra.

Értesítjük a t. utazó közönséget, hogy f. hó 22-től kezdve vasárnap és ünnepnapokon délután a rendszeren közlekedő Gazdasági Akadémiai villamos járatokon kívül próbaképpen a Nagyerdői villamos végállomástól a Gazdasági Akadémiáig és vissza külön kiránduló villamos kocsikat indítunk.

Kiránduló kocsik a Nagyerdői villamos végállomástól indulnak: 14 óra 25 percek, 15 óra 10 percek, 15 óra 55 percek, 16 óra 40 percek, 18 óra 10 percek, 20 óra 20 percek.

Gazdasági Akadémiáról vissza indulnak: 14 óra 45 percek, 15 óra 30 percek, 16 óra, 15 percek, 17 órakor, 18 óra 20 percek, 20 óra 40 percek.

Ezek a kiránduló vonatokon kívül a rendes vasárnapi közlekedést is fenntartjuk.

A rendes menetrend szerint közlekedő Gazdasági Akadémiai (Pallagi) villamos kocsik indulási ideje vasár- és ünnepnapokon a következő:

A MÁV pályaudvarról indul: 8 órakor, 13 óra 20 percek, 17 órakor, 19 óra 10 percek, 20 óra 40 percek.

Gazdasági Akadémiáról indul: 8 óra 50 percek, 14 óra 5 percek, 17 óra 46 percek, 19 óra 56 percek, 21 óra 25 percek.

Az üzletvezetőség.

— Felakasztotta magát, mert elvesztett 110 koronát. Ignáth Mária 15 éves, hajduböszörményi leány, a feletti ekiseseredésében, hogy a szülei által rábizott 110 ezer koronát az utcán elveszítette. **felakasztotta magát.** Mire észrevették má hajlott volt. Az ügyészség tekintettel arra, hogy az öngyilkosság nincs összefüggésben semmiféle büntetlennel a temetési engedélyt megadta. A szerencsétlen ifjú leány tragikus sorsa nagy részvételeit kelteti.

— Bonyodalmak két malac körül. Buglyó Ferenc debreceni lakos 1923. augusztus havában Szilágyi Sándor debreceni gazdálkodótól átvett 2 darab malacot — kb. 300 ezer korona értékben — felstartásra. Ő azonban egy malacot Dávid debreceni lakossal — Szilágyi beleegyezése nélkül — elcserélt egy csikóért egy mása széndéért és egy kétherű talicskáért. Ezért Szilágyi feljelentette Buglyót a cserélnél, akik az egyik malacot Dávidtól visszavették. Mivel Szilágyi így a felesben tartott malacokból az őt megillető egyiket visszakapta, a mai tárgyaláson mely Serly tanácselnök elnökölte alatt folyt le, Buglyó Ferenc megbüntetését nem kívánta. Azonban Dávid aki megkérőzött, egy csikó és egy mása szena erejéig kártérítést követelt Buglyótól. Vádat emelt a törvényszék Buglyó Ferenc ellen még közokirathamisítás miatt is. **Ugyanis 1923. november hó 9-én Debreczenben a két malacra — mint sajátjára — járatot váltott 3 évvel ő hivatalos közzeg által hamis adatokat tartalmazó okiratot állítottatott ki. A törvényszék ezért őt két havi fogházra, egy évi hivatal vesztésre és politikai jogainak egy évre való teljes megszüntetésére ítélte. Az ítélet jogerős.**

Házasságkötések.

Legutóbb a következő házasságokat kötötték meg az állami anyakönyvi hivatalban:

Waláman Jenő kereskedő Goldklang Bertával. Schwartz Johan kereskedő Teszler Fánival.

Halálozások.

Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalhoz:

Grünfeld Olga jókai-u. 1. izr. 12 éves. Vida Sámuel Fancsika 7. földműves róm. kath. 19 éves. Kristóf Ferenc Vendég-u. 45. sz. ref. 66 éves. Losonczy Imre Apaffy-u. 23. ref. 11 éves. Ficsor Anna Csapó-u. 31. róm. kath. 40 éves. Zoltán Éva Erzsébet u. 31. izr. 16 éves. Diószegi Ilona Róza Géza-u. 9. ref. 16 éves. Kürti Imre Nagycsere 73. sz. róm. k. 1. 21 hónapos. Gaudi Béla ref. 26 éves. Sturm Márton Eötvös-u. 94. sz. 56 éves. Paka Gligor földműves pör. 14. 43 éves. Nagy Ilona ref. 3 hónapos. Kocska István Bercsényi-u. 27. ref. 60 éves. Jován Ida Varga-u. 20. unitarius 31 éves.

Debreczenben már líkvidálják a menekültügyi hivatalt.

A menekültek barakkjait a város veszi át.

A Menekültügyi Kirendeltség megszüntetéséről már adtunk hírt. Ezután a menekültek ügyeit a népjóléti miniszterium külön osztálya fogja intézni a központból. A vidéken felmerülő és elintézését kívánó ügyeket pedig a helyi közigazgatási hatóság fogja átvenni. Debreczenben

már meg is kezdődött a *menekült-ügyek* átadása. A barakkok a város kezelésébe fognak átmenni. A tanács részéről tegnap dr. Tóth Emil, Vass Károly dr. és Borsos József tanácsnokok kiszállottak a helyszínre, hogy a barakkok átvételének technikai részét is lebonyolítsák.

Egy debreczeni fiu kalandos utazása Amerika őserdein és pusztáin keresztül.

Horváth Ferenc 50,000 kilométeres autóturája Amerikán át. — Hogyan jutott Debreczenből Amerikába. — Mindég kalandokon törte a fejét.

Valóságos modern Odisszea hőse lett Horváth Ferenc, az évekkal ezelőtt eltűnt debreceni fiatalember, a kiről nemrég megírta a Debreczen, hogy egy másik magyar fiuval, *Osvalth* Gyulával Buenos-Airesből kiindulva több mint 50.000 kilométeres autóturát kezdtek meg a délamerikai ősernegetekben, lakatlan steppeken és utatlan-utakon keresztül. A kalandos autótúra Dél- és Északamerikán át, Buenos-Airesből kiindulva, Santiago, Peru, Ecuador, Kolumbia, Panama, Mexikó, Newyork, Venezuela, Bolivia, Brasilia, Uruguay államain keresztül teszik meg. — Ezt a még ember által auton be nem járt utat, a feltétlenül szükséges megszakításokkal két és fél év alatt akarják megtenni.

Az igazán amerikai vállalkozás nagy érdeklődést keltett az egész Új Világban és az ottani sajtó hasábos cikkeket ír a két rendkívüli magyar ifjúról, akik arra kötöttek nagy fogadást, hogy egyfolytában végigautózzák egész Amerikát. — Miként egyik amerikai magyar napilap jeleníti, már el is indultak és leküzdötték a rendkívül nehéz vállalkozás egyik legnagyobb természeti akadályát, amennyiben keresztülműtették a sziklás, szakadékos 6000 méter magas *Aconcagua* hegytömböt. A ropant érdekes, egész Amerika turistáit és autósait lázba tartó utazás folyik őserdőn és sivatagon keresztül.

Horváth Ferenc, a merész vállalkozás egyik hőse debreceni fiu. — Édesapjának, idősb Horváth Ferencnek a Szentanna-utcában van közkedvelt szabóműhelye, rokonai is itt laknak.

Felkerestük a derék szabómestert és bővebb ismertetést kértünk híres- sé vált fiáról. Horváth Ferenc semmit sem tudott az egész dologról. Ő is csak a „Debreczen”-ben olvasta. — Fia már évek óta nem írt és semmit sem tud róla. Az apa azért szeretettel beszél a kalandos fiuról.

— Ferenc fiam az iskolák elvégzése után mehanikusnak készült. Kiválóan elsajátította szakmáját és miután felszabadult, mint mehanikus segéd és soffór az egész országot bejárta. Mindég kalandokon törte a fejét és sohasem volt itthon nyugta. — A háborút a műszaki csapatoknál töltötte el és kitünő soffór hírében állott. A forradalmakkor itthon volt

Debreczenben. *Allandóan könyveket olvasott, utlevélsokat és térképeket tanulmányozott. Ekkor már négy nyelven tudott beszélni.* A román megszállás alatt nyelvismeretei miatt és azért, hogy terveit megvalósításához pénzt szerezzen, *Avarescu tábornok szolgálatába szegődött és a sofförje lett.* A román tábornok és a törzstisztek közelében nagy összeköttetéseket szerzett. Néhány hetes szolgálat után a román hadsereggel együtt Románába költözött. Több hónapig élt Bukarestben és Ploestiben, majd egy autót vett és végigutazta az egész Balkánt. Akkoriban gyakran írt leveleket. Egyszer Szófiából, majd Durazzóból, Cettinjiéből és Konstantinápolyból. Mindég azt írta, hogy *addig nem jön haza, amíg itthon olyan férfi nem lehet, amelynek éri magát. Az itthoni állapotokkal akkor nem volt megelégedve.* Nem találta helyét a zürzavarban és a nagyvilágba vágyott. Pedig én mindig marasztaltam és kértem, hogy maradjon itthon. De nem akart maradni, mert mindég azt mondta, hogy *neki érvényesülnie kell és valami nagyszerű dolgot kell csinálnia, amiről az egész világ beszéljen fog.* Most úgy látszik, jól éri magát. Ennek igazán örülök, de nem szép, hogy nekeem nem ír.

Horváth Ferenc, aki mindég kalandok után vágyott, most igazán azon az uton van, hogy híres emberré legyen. Ha tervét végrehajtja, az egész világ beszélni fog róla. És eggyel szaporodik azoknak a derék magyar fiuknak a száma, akik bátorsággal, rátermettséggel és sikerrel ismeretlen idegen nemzetek tetszését vívják ki.

A kis szabóműhelyben berreg a varrógép és az öreg szabómester híres fiára gondol, aki gépével valahol a vad őserdőn rohan keresztül a dicőség és hírnév utáni hajszában.

x Tűkőrgyártás, üvegszolas, régi tűkrök újjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv. utca 14/15. Telefon 35-6.

A „Debreczen” 789. telefon száma:

Gyönyörű nyakkendők Frank Edénél.

Csak egy mosolyt I... Változások.

— Mi lesz a fassistákkal, ha megbukik Mussolini?
— Ők is megbuknak.
— Sőt ellenkezőleg. Csak átalakulnak.
— Hogyan?
— Kinrossák a fekete inget...

— A szállá adó tolvaja. Ludmáry Győgyne szállásadó ismertellen tettesek ellen feljelentést tett, mert valaki több apró cseprő holmit ellopt Bercsényi-utca 29. sz. alatti lakásáról. A rendőrség nyomoz a tett után.

— Tolvaj kocsis. Frits Sándor debreczeni szódavíz gyáros panaszt emelt a rendőrségen, hogy tulajdonából egyes dolgok lépten-nyomon eltűnedeznek. Meg is mondta nyíltan, hogy a háziszarkasággal kocsisát, Porcsin Sándort gyanúsítja. A kocsist azonnal előállították a rendőrségre, hol hamarosan kiderült, hogy Porcsin koránisem büntetlen előéletű. Huzamosabb időt töltött a szegedi Csillagbörtönben is, hol nem régen szabadult ki. Letartották és átki érték az ügyészségre.

Fogolycsere a biharpüspöki állomáson.

Az utolsó csoport kicserélése.

Félhivatalosan jelentik: Biharpüspöki határállomáson junius 18-án kerül sorra a magyar és a román politikai foglyok harmadik és utolsó csoportjának kölcsönös kicserélése.

A csere folytán tizenhét magyar és hét román politikai fogoly nyári vissza szabadságát. A fogolycsere lebonyolítása a politikai foglyok kölcsönös kicserélése tárgyában Magyarország és Románia között kötött egyezmény rendelkezéseinek végrehajtását jelenti.

Akit a törvény nem kötelez.

Mellbevágta a főszołgabíró.

Vargha Antal forgalmi munkás, vériesi lakos, rosszul bínt a feleségével, aki panaszra ment a főszołgabíróhoz.

A főszołgabíró maga elé idézte Vargát és megfenyegette a következő szavakkal: „Megrázlak, mint Krisztus a vargát, ha még egyszer ilyen teszel.” Vargha erre azt felelte: „En síket vagyok, engem a törvény nem kötelez és mellbevágta a főszołgabíró.”

A Serly-tanács hatóság elleni erőszak miatt 3 napi fogházra és 10 ezer korona pénzbüntetésre ítélte Vargát. Az ítélet jogerős.

Hirdessen

a „Debreczen”-ben I-I

BELVÁROSI GÖZ- ÉS KÁDFÜRDŐ PÁSTI UTCA 8.

Nyári szezon árjegyzéke

Göz- vagy kádfürdő személyenként 6000 K
Tűkőfürdő személyenként 3000 K
(Lepedő nélkül)

Havi családi bérlet:

10 fürdőre orvanyag, bárki által használható
Göz- vagy kádfürdőre 50,000 K
Tűkőfürdőre..... 25,000 K
Tűkőr „g ermekeknek 20,000 K

Figyelmes és előzékeny kiszolgálás.
A fürdő nyitva reggel 7-től este 8-ig

Ha elegánsan akar járni,
visszarojjon szövetet
Silberstein és Adlernél Kossuth-u. 2. (Városháza épület.)

Balatonmelléki borok!

KISS BÉLA és FIA ZENENKAR
ESTÉNKÉNT
a GÁRIBRITUSBAR JÁTSZIK!

SOR
fess csapólással

Színház

A Csokonai-színház műsora:
 Jun. 18.: Gyere be rózsám. Operette. C) bérlet.
 Jun. 19.: Mihályiné 2 lánya. Vigjáték. A) bérlet.
 Jun. 20.: Hárem. Vigjáték. D) bérlet.

A színházi inoda jelentései:
 Állandó dírtárs, majd harsogó kocsigás harzik a színházban. „Gyere be rózsám”, francia bohózatos operette előadásai alatt. A pompás darab ma szerdán C bérlet dírtársaként kerül megismétlésre.

A francia eszprítvel megírt „Hárem” vigjáték az eredeti kitűnő kiosztásban pénteken D bérletben.

Grieg, Schumann és Delibes zenéire mutatnak be klasszikus táncokat szombaton. „Mikdád” operette előtt Crampéra Lora és Borey Bella.

Meteor-mozgó.

Csütörtökön „Uj fariz.usok” és „Fatty három menavasszonya” 2 sláger egyszerre. Előadások 7 és 9 órákor.

Sport

A Postás Sport Egylet Debreczenben.

Urnapiján, csütörtökön délután a Diószegi-úti sporttelepen a budapesti II. osztály egyik tehetséges csapata játszik barátságos mérkőzést a DVSC vel. A mérkőzés kitűnő erőpróba lesz a DVSC-nek a 29-iki fontos mérkőzésére, a „legjobb vidéki csapat” elődöntőjére. A Postás SE a II. o. bajnokság közép helyezeti, játékosai mind kiváló erők, a jobb jelen hátvéd, Báthé center, Stier kapus. — Előttük a DMTK ifjúsági csapata látja vendégül a NyTVE ifjúságit, mely a keleti terület legjobb ifjúsági csapata. Mindkét mérkőzés élvezetes sportot ígér s méltán tarthat a legnagyobb érdeklődésre számot.

Nincs az Olimpiai Bizottságnak pénze.

Két milliárd koronára lett volna szüksége az Olimpiai Bizottságnak, hogy az összes sportágakban kellő számu reprezentációt küldhessen Párisba, azonban csak 700 millió áll rendelkezésére, úgy hogy az olimpiakonok számát minden ágbn erősen redukálni kell s csak a legerősebb jelöltek számíthatnak olimpiai küldetésre. Így valószínűleg kimarad a jelöltek közül a törvívó csapat s a Pannónia nyolcása is, melyek még helyezésre sem igen számíthatnak. Így valószínűnek látszik, hogy az eredetileg tervezett 90—100 olimpiai jelölt helyett csak 30—40 mehet ki Párisba.

Direkt importált
köve különlegességek
 Soemanick,
 Arany Jáva,
 Mocca
 Melghery,
 Menado,
 Domingo,
 Haragony nyersen és pörkölv
Kontsek Géza
 Debreczen, Kossuth-utca.

290-re szaporodott Pávay György ellen a feljelentések száma. Pávayt átkisérték az ügyészségre.

Pávay György baromfi-kereskedő ellen megindult nyomozást a rendőrség befejezte. A rendőrségre ugyan még egyre-másra érkeznek be feljelentések, de tegnap már Pávayt a rendőrségről átkisérték a kir. ügyész ságre. Eddig összesen 290 feljelentés érkezett a rendőrségre Pávay ellen. Ezek között igen érdekes az egyik tegnap benyújtott feljelentés. A feljelentő egy hajduhadházi asszony, aki már korábban peres viszonyban állott Pávayval. — Ugyanis hetekkel ezelőtt ez az asszony Pávay hirdetését olvasva átadott Pávaynak 10 libát, 10 kecsát és 50 drb tyukot *tenyészítés végett felesbe*. Néhány nap múlva aztán megjelent az asszony Pávaynál és érdeklődött a beadott baromfiak iránt. Pávay ekkor előadta, hogy az asszonynak nem jár

semmi, mert a megfigyelés alatt a baromfiak „dögösnek” bizonyultak s részben elhultak, részben pedig megfertőzték Pávay emdeni ludjait és ezáltal súlyos károkat okoztak Pávaynak.

A hajduhadházi asszony erre elment dr Hadházy ügyvédhez és feljelentette Pávayt. Most, hogy Pávay letartóztatásba került, az asszony kárát bejelentette a rendőrségen, ahol feljelentését jegyzőkönyvbe vették.

Pávay egyébként már a mai éjszaka a kir. törvényszéki fogházban töltötte. Ügyének iratait Bood Kálmán kir. ügyésznek osztották ki. Ma vagy holnap kerül Pávay György Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró elé. További fogvatartása tárgyában ma vagy holnap döntenek.

Bársony gazda halála.

A boncolás azt állapította meg, hogy a halála oka agyvérzés.

Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy Bársony Sándor hajduböszörményi jómódu gazda elhalálozása ügyében vizsgálat indult, mert a debreceni vizsgálóbíróhoz beérkezett feljelentés szerint a gazdát egy böszörményi rendőr a haláleset előtt néhány héttel bántalmazta és a feljelentés szerint összefüggés látszik fennforgni a bántalmazás és a haláleset között.

Preineszberger Jenő táblabíró, a debreceni központi vizsgálóbírószék vezetője dr. Orsós egyetemi professzorral és Horváth Arthur törvényszéki orvossal (kiszállott Böszörménybe a vizsgálat, illetve a holttest felboncolását végezték). A boncolás, mint értesültünk azt állapította meg, hogy Bársony Sándor halálát közvetlenül agyvérzés okozta és megállapították azt is, hogy az idősebb gazdálkodó régebbi idő óta érzelmesedésben szenvedett. Arra nézve, hogy Bársony Sándor halála és a vele hetekkel ezelőtt történt

incidens van-e valamilyes okozati összefüggésben, az orvosok csak holnap fognak írásban nyilatkozni.

A vizsgálat során kiderült, hogy Bársony Sándornak még a múlt hó 21-én támadt az utcán incidense Kiss Mihály rendőrrel. A rendőr azonban tagadja, hogy bántalmazta a gazdát és azt hangoztatja hogy a gazda belesett az utcai árokba és ott egy kiálló karóba beleütötte a fejét. Az eset ügyében különben már eddig is a hajduböszörményi államrendőrség kiváló vezetője, Gábel Ernő rendőrkapitány teljesen partatlanul levezette a házi vizsgálatot. Pár nap múlva a tényállás teljes tisztázást nyer.

Egyébként mint hivatalos forrásból értesültünk Máriássy János rendőrségi gyakorlatok ügyilkossága az esettel semmiféle összefüggésben nincs. Az ideges természetű fiatalember teljesen magántermészeti okok miatt vált meg az élettől.

Egy állomás főnök kálváriája.

A cseh atrocitások betege. Kezelés alá veszik Zadránszkyt.

A debreceni sajtó rövid hírbn közölte, hogy Zadránszky Sándor MÁV főtiszt egy kosarat lopott s e miatt előállították a rendőrségen.

Az első pillanatra jelentéktelen bűneset mögött egy derékbatört magyar élet szívfacsaró tragédiája húzódik meg. Zadránszky Sándor egyik legjobb magyar család leszármazottja, tetőtől talpig becsületes uri ember, ki a MÁV szolgálatában gyorsan haladt előre a ranglétrán. *Hajásdra* nevezték ki állomásfőnöknek, hol boldogan élt a családjával mindaddig, *miig a cseh invázió be nem következett*. Hajásd cseh megszállott terület lett. Zadránszky, aki soha se csinált *littok igaz magyarságából*, csakhamar gerenda lett a csehek szemében. Zaklatták, üldözték, lecsukták, megverték s a vége az lett a dolognak, hogy egész vagyonát elkobozták, őt magát pedig családostól együtt keresztültették azon az eszmei vonalon, mit a történelem „trianoni határ”-nak fog nevezni. Zadránszky Debreczenben telepedett le. *Arnyéka lett önmagának*. Keserűségbe, keserűségből buskomorságba esett. Mint érzékeny lelkű ember, tulajágosan mellre szívtva vagyona pusztulását s a folytonos töprengés kísérte idegrendszerét. Rögeszméje lett egykori vagyona visszaszerzése s a meggazdagodás vágya. Családja

és hozzátartozói hamar észrevették rajta a kleptomániás tüneteket és klinikai kezelés alá adták. A szerencsétlen ember azonban nem sokáig bírta a kórházi levegőt s családját is rendkívül nehezen nélkülözte. *Egy óvatlan pillanatban kiszökött a kórházból s családjánál termett, mely természetesen örömmel fogadta s könyörgésére állott a további kezeléstől....* Pedig Zadránszky nem gyógyult meg. Mutatja a multkori eset, a teljesen érhetetlen kosárral. Az idegrendszer még mindig zavarokkal küzd. Előkelő összeköttetésekkel bíró családja most ismét kórházba szállította s reméli, hogy az orvostudomány és a jó szerenese megmenti a cseh atrocitás áldozatát a társadalom és az élet számára.

Legszébb kalapok Frank Edénél.

MOLYKÁR ELLEN

szörme és téli ruhák beraktározását felelősség mellett elvállalom, ugyszintén ooooo bőrök kikészítését ooooo

Kováry

szűcs. Piac-u. 42. Pannónia szálló udvar

Kimutatás

a Debreczenben 1924. évi június hó 15-én megtartott sorsjátékon nyerménnyel kihúzott sorsjegyekről.

Főnyerményt, 50 kilogramm cukrot nyert: 4318.

100 kilogramm nulláslisztet nyert: 10585.

100 kilogramm főzlisztet nyert: 14889.

100 kilogramm kenyérlisztet nyert: 12712.

5—5 kilogramm cukrot nyertek: 14162 17208 19491 20220 25756.

1—1 darab gyermekkabátot nyertek a következő számok: 21878 27965.

1—1 darab szövet-leánykaruhát nyertek a következő számok:

1310 4285 5868 10151 12088 14618

14679 17090 17497 19472 19957 24478

25124 25590 25925 25176 15781 26916

26633 27744 27189 29927 30618 37293

38463.

5—5 kilogramm főzlisztet nyertek a következő számok:

2160 5099 5484 9755 11496 11497 13188

15498 16106 18411 19259 21442 22889

25678 31040 32944 32940 38247 34006

35823.

5—5 kilogramm kenyérlisztet nyertek a következő számok:

743 1675 2096 2414 2593 2620 4404

12829 14498 20232 20425 25096 26560

28929 31499 34121 34131 36011 37625

38437.

1—1 pár harisnyát nyertek a következő számok:

532 1978 2168 2280 2687 2996 3299

3734 4118 4299 5048 6551 6793 7263 8404

10000 12271 14072 16928 18817 19288

19482 19483 20309 21377 23243 26514

23985 23986 25784 25241 26475 27461

30666 30785 32319 33411 38491 33688

34028 34232 34587 35742 36165 36488

36524 38157 38678 39568 39952.

Apróbb tárgyakat nyertek a következő számok:

257 348 417 423 442 490 493 512 755 852

974 1009 1012 1018 1195 1207 1282 1395

1445 1534 1564 1623 1638 1755 1911 1916

1924 1941 1949 2113 2299 2358 2432 2496

2544 2614 2638 2678 2722 2938 2952 3083

3045 3053 3105 3157 3439 3532 3555 3861

3616 3639 3888 3919 4025 4048 4167 4210

4255 4365 4413 4429 4482 4511 4523 4786

4997 5001 5224 5294 5418 5551 5560 5966

5911 5926 5935 5981 6057 6102 6222 6386

6416 6738 6773 6916 6947 6974 6984 7079

7202 7372 7394 7860 78991 7927 7940 8031

8059 8345 8384 8437 8486 8487 8514 8907

10855 10906 10932 12448 12514 12769

12715 12739 12929 13005 13037 13136

13174 13208 13306 13327 13356 13664

13446 13476 13829 13957 13995 14023

14151 14292 14342 14416 14449 14727

14733 14739 14800 14816 14874 15136

15395 15397 15428 15528 15802 16109

16136 16389 16748 16837 16961 17178

17250 17503 17683 17888 17929 18123

18182 18478 18509 18549 18584 18718

18743 18756 18798 18852 19025 19135

19140 19267 19360 19366 19533 19538

19693 19700 19923 20157 20158 20162

20174 20199 20200 20212 20390 20544

20559 20649 20860 20863 20931 21125

21184 21253 21292 21403 21471 21490

21583 21877 22735 23001 23077 23201

23369 23457 23479 23849 23988 24128

23177 24255 24274 24276 24297 24484

24724 24891 24899 24901 24907 24945

25173 25208 25216 25266 25310 25563

25575 25616 25631 25701 25712 25789

25849 25867 25883 25898 25930 26241

26219 26303 26439 26721 26735 26764

26786 26872 26893 26959 27100 27353

27365 27392 27395 27405 27451 27478

27539 27619 27643 27650 27932 28033

28049 28065 28193 28741 28768 28777

28800 28923 28929 29017 29031 29133

29568 29772 30080 30124 30175 30248

30998 30924 30978 30487 30512 30583

30626 30650 30804 30883 30963 31146

31371 31373 31376 31570 31652 31761

31881 31900 31918 32012 32105 32312

32363 32423 32500 32645 32655 32707

32768 32793 32804 32898 32920 32955

33097 33115 33194 33213 33334 33337

33365 33396 33455 33521 33537 33811

34033 34135 34177 34300 34318 34348

34506 34510 34512 34586 34665 34772

Takarékosság ! !

szempontjából fontos tudni, — hogy

1 pár fekete női harisnya . . .	9500
1 db férfi alsónadrág . . .	47500
1 . . . hímzett női vagy ajours ing . . .	49500
1 férfi zellér 2 gallérral . . .	98000
1 mtr fehér vázonz vagy schiffon . . .	22500
1 . . . francia voile 50 mintában . . .	28500
1 drb férfi vázonzsebkendő . . .	6500
1 mtr angol frezes és sefir . . .	29500
1 drb 2 szem. p. helysúlyu caplan . . .	40000
1 mtr 140 cm. széles angol női . . .	98000
1 . . . kostümkelme . . .	55000
1 mtr 140 cm. széles fekete Clath . . .	55000
1 mtr 140 cm. széles mintás . . .	210000
1 . . . kamgaru öltönykelme . . .	75000
1 mtr francia Libérthy nagy . . .	7900
1 pár kötött férfi zokni . . .	55000
1 mtr 120 cm. széles Neuman . . .	13000
1 . . . scheviott . . .	25000
1 drb horgolt selyem nyakkendő . . .	25000
1 mtr valódi Goldberger karton . . .	csak egyedül

Brüll Ernő női divatházában,
PIAC U. 29. (Városházával szemben) kaphatók. Vétel-
kötelezettség nincs.

Eladó polgári ház!

A központ közelében, Timár-
utca 11. sz. alatt 238 öles nagy
telken fekszik, 12 szobát, 6
konyhát foglal magában. El-
foglalható 4 szoba, konyha,
nagy borpince, kert, Villany,
telefon, cserépkályhák. 3000
aranykoronával megvehető ! !

Molykár ellen

legjobban megóvja a Villanyerőre
berendezett legmodernebb Szörme
megóvó intézet

Lipczel Szörmeház

Bika épület, József kir. herceg-u. 1.

POLOSKA

és svábbogár irószér garan-
tált minőségű, minden rovar
24 óra belül kiirt. Kaphatn
igen jutányos árbaó

STERN festéküzletében

Bikával szemben. Telefon 856

Köini vizek szappanok és puderek

bel- és külföldi illatszerek leg-
olcsóbb beszerzési forrása a

„PARFUMERIE ILONA“

SZENT-ANNA-UTCA 1. SZÁM.

KÜLÖN MANICÜR.

Köni vizek dekája
800 K-tól.

Egy nő egységibb mi-
nőségű szappan
20 ezer korona.

EDISON

Széchenyi-utca
14.

Vállal a legjutányos árban !

Villamosági
és
bronzműves
iparvállalat

Gazdasági Takarékpénztár Részv.-társ.

Debreczen, Elvállalja a buza, rozs, kétszeres, árpa, zab és
Király-u. 2. nyeknek (az új termésből is) bizományi alapon
való legelőnyösebb értékesítését. o o o o o

Szilágyi Jenő

Debreczen, Csapó-utca 19. Telefon 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak, valamint
gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetíték pénzkölcsönt rövidebb
és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat
teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél
kivánatra a kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT LEBONYOLITOK, helyi takarékpénztárak
és bankok részvényeit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi érté-
kek napi árfolyamát bárkinek is felkérésére díjmentesen közlöm.

Általában el van ismerve

hogy a legelegánsabb, legszebb

NŐIKALAPOK

A RÓZSA ÁRUHÁZBAN
szerezhetők be!

Az új vámtarifa esetén az árak csak drágábbak lesznek, így mindenki
de ke, hogy fedezze Női kabátok, ruhák leszállított árban
szükségletét. árúsítatik.

Téli szezonból visszamaradt velour kabátok, boák olcsó árban kaphatók !

ÖNMAGÁNAK KÖSZÖNETI

azt az előnyt, amelyet elér akkor, ha a

„TISZÁNTULI HIRLAP“

nyomdavállalatnál, Debreczen, Varga-utca 5.
készítteti el és szerzi be nyomtatványszükségletét.

A próhirtetését délután 5
órákor egész Debreczen
ben olvassák, ha déli 12 óráig
feladja a „TISZÁNTULI
HIRLAP“ kiadóhivatalánál
Debreczen, Varga-utca 5.
Telefon: 7-88.

Hirdessen nálunk és cége
nemcsak Debreczenben,
hanem a Tiszántul nagyré-
szén is 24 óra alatt ismertté
vállik. o o o o o
Telefon: 7-89.

Jégkár ellen

legelőnyösebb feltételek mellett biztosíthat a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 26. SZ. (VÁROSI BÉRPALOTA.)

APRO HIRDEZESER

ELSŐRENDÜ kárpitos Szabó József
Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész
hencserek raktáron.

OLCSÓ és jó paplanok csakis Szilágyi
Józsefné paplan varrodájában készülnek.
Homokkert, Szabó Kálmán-utca 8. szám.

ARANYAT,

ezüstöt, briliánsat, hamis
fogát legmagasabb árban
VESZEK.

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. 1-ső em.

HENCSEREK, plüss, szövet, bő-
vászón, diványok, afrik lőszőr mat-
racok, szalon és bőrgarnitúrák ké-
szén kaphatók Debreczenben kár-
pitosnál, Halköz 8. Javításokat ja-
tányos áron vállalok.

RÉSZLETFIZETESRE. Pálínkafőz-
mosó- és lekvárfőzőüstök legolcsóbban
kaphatók részletfizetésre is Mándoki vez-
művesnél Debreczen, Arany János-utca 13.
sz. alatt. Telefon 12-42.

OLMOT

bármily mennyiségben vesz
lapunk nyomdája, Varga-utca 5.

KÖZEP ISKOLÁT végzett műt
tanulónak fizetéssel szakmesteri kiké-
zés mellett felvez Milotay And-
rás papirkereskedő, Batthyány-
u. 2. szám.

APOLÓNÓKET felvez az AUGUSZTA
SZANATÓRIUM. Jelentkezés bizonyít-
nyokkal délelőtt.

SZÓRÓ ROSTA, mérleg, 10 mé-
zsa keményfából tárgony, fűve-
ajtó, olajos hordók, női kerékpár,
fényképező-gép 9x12-es teljes felsz-
reléssel eladók. Steinberger Simon
ffy-utca 14.

**Szenyesi Imre
ELSŐRENDÜ****KUGLIZOJA**

KINIZSI-UTCZA 54.

Női kosztümöt,
férfi öltönyt
készíték heti és havi rész-
letfizetés mellett a mai nap-
tól. Ugy női, mint férfi sző-
vetekeket méterenkint is áru-
sítók szintén heti vagy
havi részletfizetés mellett
TEGDES JÁNOS,
Debreczen, Péterfia 42.

Lapkihordókat

felvesz a kiadóhivatal !